

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКУ

Ласукова Анна Сергіївна
Науковий керівник д.е.н., проф. Васильєва Т. А.
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

В умовах швидкого розвитку глобалізаційних та інтеграційних процесів суб'єкти господарювання змушені діяти у все більш жорстких конкурентних умовах. Враховуючи темпи розвитку виробничих процесів, науково-технічний прогрес та модернізацію економіки в цілому, у суспільства виникає питання, хто саме повинен нести відповідальність за негативні аспекти впливу бізнесу, навколишнє середовище, тощо. Бізнес стикається із проблемою побудови конструктивних комукаційних взаємозв'язків із суспільством, вирішити яку покликана концепція корпоративної соціальної відповідальності (КСВ).

Банки, виступаючи основними суб'єктами фінансових відносин, що здійснюють посередницькі функції, здатні взаємодіяти з усіма галузями економіки та різними сферами діяльності суб'єктів господарювання. Так, приймаючи активну участь у розподілі фінансових потоків, вони мають можливість впливати на покращення добробуту суспільства шляхом прямого втручання у вирішення соціальних питань, або здійснювати опосередкований вплив, за рахунок спрямування капіталу своїх клієнтів у соціально-значущі сфери.

Впровадження концепції КСВ банками потребує зваженого підходу, враховуючи значний перелік ризиків, з якими стикаються банки в ході діяльності. КСВ пов'язана із найбільш вагомими складовими інвестиційної вартості компанії: репутацією, управлінням ризиками, регулюванням корпоративних відносин, якістю менеджменту. Тому, вибір соціальних цілей в межах концепції КСВ необхідно розмежовувати за характером ризику (рис. 1).

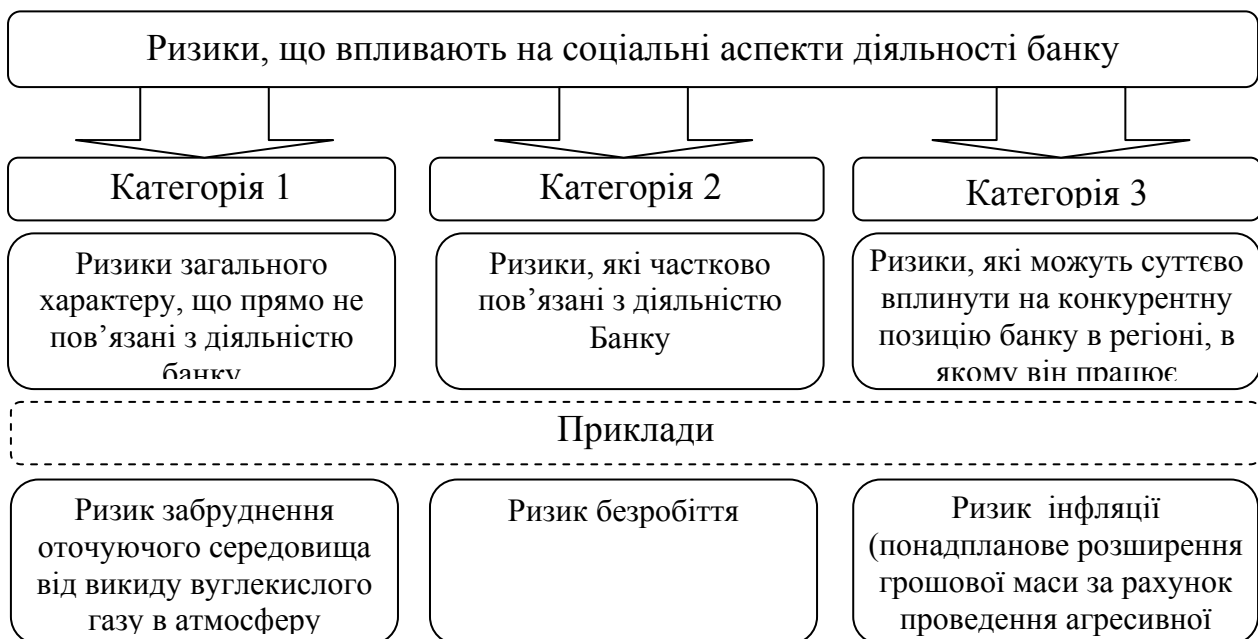

Рис. 1. Ризики, що впливають на соціальні аспекти діяльності банку

Як свідчить світова практика застосування концепції КСВ в банках, основними суспільними питаннями, які намагаються вирішити банки є:

- покращення стану оточуючого середовища,
- надання доступу до фінансових ресурсів малозабезпеченим верствам населення та підприємствам, що реалізують проекти соціального спрямування,
- усесторонній культурний розвиток суспільства.

Основним інструментом або засобом моніторингу та оцінки КСВ є індекси, стандарти та різноманітні показники звітності. Дійсно, все більшої значущості набувають документи, які містять нормативні вимоги щодо впровадження соціальної відповідальності, особливо в сферах, визначених Всесвітньою декларацією прав людини, конвенціями Міжнародної організації праці (далі – МОП) та інших організацій. Варто відзначити, що тільки в деяких країнах, зокрема у Франції та Великобританії введені законодавчі вимоги до ведення соціальної звітності, а у Канаді, наприклад, такі звіти є обов'язковими для банків.

При побудові соціального звіту найбільш вживаними є принципи GRI (Global Reporting Initiative), які дають змогу висвітлити дії банку щодо поліпшення екологічного, економічного та соціального середовища, результат таких дій та отримати інформацію про стратегії, що використовуються.

Таким чином, підводячи підсумок, зазначимо, що необхідність впровадження банками концепції корпоративної соціальної відповідальності обумовлена, в першу чергу, станом оточуючого середовища та глобальними соціальними проблемами, що постали перед людством в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. Світові тенденції у веденні бізнесу етично та відповідально спонукають банки переорієнтовувати свою діяльність, шляхом виділення поряд з головною метою діяльності – максимізацією прибутку, ще одного пріоритетного напрямку функціонування – забезпечення добробуту суспільства.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ БАНКУ

Миколишин Марта Михайлівна
Науковий керівник к.е.н., доц. Денис О.Б.
Університет банківської справи НБУ

Управління фінансовою структурою капіталу припускає вирішення ряду завдань, пов'язаних з оцінкою обсягу необхідних ресурсів, формою їх залучення, ступенем їх доступності, часом розпорядження, вартістю залучення певного виду ресурсів (виду цінного паперу), ризиком, іншими формальними і неформальними умовами залучення конкретного джерела ресурсів. У даному аспекті доцільно детальніше зупинитися на дослідженні обмежень формування власного і позикового капіталу банку.

Оцінка та порівняння вартості різних елементів пасиву (капіталу) дозволяють вибрати найбільш дешевий спосіб довгострокового фінансування, тобто сформувати цільову структуру капіталу. Однак, залучення фінансових ресурсів з різних джерел має ряд своїх організаційно-правових, макроекономічних, інвестиційних та фінансово-аналітичних обмежень. При управлінні фінансовою структурою капіталу враховується також специфіка фінансової діяльності банку.

До обмежень організаційно-правового характеру відносяться закріплені в законодавчому порядку вимоги до величини і порядку формування окремих елемен-